

Примітки до фінансової звітності складені згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності Кредитна спілка «Відродження» станом на 31 грудня 2019 року

(в тисячах грн., якщо не зазначено інакше)

1 Основна діяльність

Основні відомості

Повна назва	Кредитна спілка "Відродження"
Код за ЄДРПОУ	24623757
	6121610400
Місце знаходження за КОАТУУ	48260, Україна, Тернопільська обл., Гусятинський р-н, м. Копичинці, вулиця 22 Січня, будинок 1А
Телефон (факс)	(03557) 4-28-44
E-mail, WWW	ksvkor.tr@gmail.com; http://vidrodjenya.vaks.org.ua
Види діяльності за КВЕД	64.92
	Інші види кредитування

Кредитна спілка "Відродження" (далі – Спілка або КС "Відродження") зареєстрована 20.11.1996 року.

20.04.2004 року внесена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг (далі – Держфінпослуг) до реєстру фінансових установ.

Спілка здійснює свою діяльність згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України № 2908-III "Про кредитні спілки" від 20.12.2001 року, Закон України № 2664-III "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" від 12.07.2001 року та інші нормативні акти Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг).

Кредитна спілка - це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

Кредитна спілка відповідно до свого статуту:

- ✓ приймає вступні та обов'язкові пайові та інші внески від членів спілки;
- ✓ надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності.;
- ✓ залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі;
- ✓ виступає поручителем виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами;
- ✓ розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладями громадян, об'єднаній кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких встановлюється Уповноваженим органом, та паї кооперативних банків;
- ✓ залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам;
- ✓ надає кредити іншим кредитним спілкам;
- ✓ виступає членом платіжних систем;
- ✓ оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданого йому кредиту;
- ✓ провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Проведення кредитною спілкою іншої діяльності, не допускається.

Спілка є членом Всеукраїнської асоціації кредитних спілок та Тернопільської обласної асоціації кредитних спілок.

На звітну дату структурних підрозділів Спілка не має.

Станом на 31.12.2019 року 100% пайового капіталу Спілки володіли фізичні особи. Оскільки кредитна спілка є організацією, що заснована на кооперативних засадах, то усі члени кредитної спілки мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайових та інших внесків.

Таблиця 1.1

Члени кредитної спілки	31.12.2019	31.12.2018
Кількість членів кредитної спілки	1046	977

2 Операційне середовище

Діяльність кредитних спілок в Україні відбувалась та відбувається в умовах політичних та економічних змін, в умовах фінансової нестабільності, недосконалості законодавства, зниження платоспроможності та довіри позичальників до фінансово-кредитних установ. Майбутній напрямок і наслідки вдосконалення їхнього функціонування на фінансовому ринку наразі невідомі. Державне регулювання діяльності фінансових установ покладене на Нацкомфінпослуг. Нормативно-правова база, що покликана

регулювати різні аспекти професійної діяльності на фінансовому ринку, є досить суперечливою та не повністю сформованою. Недосконале правове середовище і проблеми державного регулювання негативно впливають на діяльність кредитних спілок.

Хоча керівництво кредитної спілки вважає, що вживає усі необхідні заходи для забезпечення стійкості діяльності кредитної спілки у даній ситуації, непередбачувані подальші погіршення у вищезазначених сферах можуть негативно вплинути на результати діяльності та фінансовий стан кредитної спілки, у спосіб, що не може бути визначений на даний момент.

Представлена фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо можливого впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан кредитної спілки. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок керівництва.

3 Основа складання фінансової звітності

Достовірне подання фінансової звітності та відповідність Міжнародним стандартам фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності Спілки за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (надалі - МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 31 грудня 2019 року, що офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Фінансова звітність, за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Спілки для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Підготовлена фінансова звітність Спілки чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 1 січня 2019 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, збалансованої та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності, Спілка керувалась також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ.

Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Спілки підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Спілка не могла продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 1 січня по 31 грудня 2019 року.

Перехід на нові та переглянуті стандарти, роз'яснення та поправки до чинних стандартів МСФЗ

Облікова політика, прийнята при складанні фінансової звітності, відповідає політиці, яку застосовували при складанні річної фінансової звітності Спілки за період, що закінчився 31.12.2018 року за винятком прийнятих нових стандартів, що вступили в силу з 01.01.2019 року. Спілка не застосовувала достроково будь-які інші стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу.

Інформація про характер і вплив цих змін розкрита нижче. Хоча Спілка вперше застосувала ці поправки в 2019 році, вони не мають істотного впливу на її фінансову звітність. Так як ні одна із змін та з поправок, що набувають чинності 01.01.2019 року, не впливають на фінансову звітність Спілки і лише деякі поправки впливають на її річну фінансову звітність, розкриття відповідної інформації надається тільки в ілюстративних цілях. Характер і вплив кожного нового стандарту або поправки описані нижче:

Набрання чинності нових стандартів чи тлумачень до існуючих стандартів

МСФЗ 16 "Оренда"

МСФЗ 16 "Оренда" скасовує поточну подвійну модель обліку оренди орендарями, відповідно до якої договори фінансової оренди відображаються в звіті про фінансовий стан, а договори операційної оренди не відображаються. Замість неї вводиться єдина модель відображення всіх договорів оренди в звіті про фінансовий стан в порядку, схожому з поточним порядком обліку договорів фінансової оренди. МСФЗ 16 "Оренда" встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСБО 17 "Оренда" для фінансової оренди.

Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів – щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (тобто оренди зі строком не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (тобто зобов'язання по оренді), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (тобто актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміні термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди в якості коригування активу в формі права користування.

МСФЗ 16 "Оренда" вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСБО 17 "Оренда". МСФЗ 16 "Оренда" набуває чинності для річних періодів, що починаються 01.01.2019 року або після цієї дати. Орендар має право застосовувати даний стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. Перехідні положення стандарту передбачають певні звільнення.

КТМФЗ 23 "Невизначеність щодо розрахунку податку на прибуток"

КТМФЗ 23 "Невизначеність щодо розрахунку податку на прибуток" є тлумаченням до МСБО 12 "Податки на прибуток". КТМФЗ 23 "Невизначеність щодо розрахунку податку на прибуток" доречно застосовувати до всіх ситуацій, які пов'язані з невизначеністю щодо того, чи є розрахунок податку на прибуток прийнятним з погляду чинного податкового законодавства.

Ключові ідеї КТМФЗ 23 полягають у такому:

- 1) підприємство зобов'язане використовувати судження, щоб визначити, чи слід розглядати кожну податкову ситуацію (трактування) незалежно одна від одної, чи слід розглядати деякі податкові ситуації спільно. Рішення має ґрунтуватися на тому, який підхід забезпечує кращі прогнози щодо усунення невизначеності;
- 2) підприємство має зробити припущення, що податковий орган, який має право перевіряти будь-які звітні суми, перевірить ці суми та матиме повне уявлення про всю відповідну інформацію. Лише в цьому випадку враховується вплив невизначеності;
- 3) підприємство розглядає, чи є ймовірним, що відповідний орган погодиться з кожним податковим підходом чи групою податкових підходів, які використала компанія або планує використовувати в процесі подання податку на прибуток. За результатами цього розгляду можливими є два варіанти подальших дій:

- якщо підприємство робить висновок, що існує ймовірність прийняття певного податкового підходу, необхідно визначити оподатковуваний прибуток (податковий збиток), податкові бази, невикористані податкові збитки, невикористані податкові пільги або ставки податку відповідно до цього підходу;
- якщо підприємство робить висновок, що відсутня ймовірність прийняття певного податкового підходу, під час визначення оподаткованого прибутку (податкового збитку), податкових баз, невикористаних податкових збитків, невикористаних податкових пільг і ставок податку необхідно використовувати один із методів: 1) найбільш імовірної суми або 2) очікуваної вартості (середньозважена вартість усіх можливих значень). Рішення має ґрунтуватися на тому, який метод забезпечує кращі прогнози щодо вирішення невизначеності.
- Під час першого застосування цього Тлумачення необхідно використовувати ретроспективний підхід:
- шляхом визнання кумулятивного ефекту від первісного застосування як коригування залишку нерозподіленого прибутку або інших відповідних компонентів власного капіталу на початок звітного періоду, у якому підприємство вперше застосовує ці вимоги, без коригування порівняльної інформації; або
- з перерахунком усієї порівняльної інформації, якщо це можна реалізувати без використання суджень постфактум.

Зміни чи оновлення до МСФЗ

Уточнення до МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу" та МСФЗ 11 "Спільна діяльність". Так МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу" містить уточнення, щодо вимоги повторної оцінки частки в бізнесі за умов, коли суб'єкт господарювання отримує контроль над таким бізнесом, який є спільною операцією. Зазначена вимога пов'язана з позиціонуванням такої угоди як поетапного об'єднання бізнесу. Натомість у МСФЗ 11 "Спільна діяльність" робиться уточнення щодо спільного контролю: коли підприємство отримує спільний контроль над бізнесом, що є спільною операцією, підприємство не проводить повторної оцінки раніше визнаної частки в цій компанії.

МСБО 12 "Податки на прибуток" зазнає незначних трансформацій. Так, податкові наслідки доходу у формі дивідендів визнають тоді, коли визнають зобов'язання виплатити дивідендів. Це твердження застосовують до всіх податкових наслідків дивідендів, а не тільки до ситуацій, за яких існують різні ставки податку для розподіленого та нерозподіленого прибутку.

До МСБО 23 "Витрати на позики" внесено зміни в частині витрат на позики, що підлягають капіталізації. Зміни уточнюють: якщо будь-які конкретні позики залишаються непогашеними після того, як відповідний актив буде готовий до його очікуваного використання або продажу, це запозичення стає частиною коштів, які суб'єкт господарювання в цілому запозичує, під час розрахунку ставки капіталізації на загальні позики.

Зміни до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" опубліковані Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у документі "Дострокове погашення з від'ємним відшкодуванням (Зміни до МСФЗ 9)" від 12.10.2017 року, щоб розглянути питання про те, як у МСФЗ 9 класифіковано окремі фінансові активи, що підлягають достроковому погашенню. У цьому випадку умова SPPI (платежі виключно основної суми та відсотків) може не виконуватися, адже виникає так званий прибуток від дострокового погашення (для позичальника) і від'ємне відшкодування для кредитора.

Дані зміни дозволяють підприємствам оцінювати фінансові активи, що підлягають достроковому погашенню з, так званим, негативним відшкодуванням, за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід замість оцінки за справедливою вартістю через прибутки та збитки. Поправки також містять роз'яснення щодо обліку зміни або заміни фінансового зобов'язання, що оцінюється за амортизованою вартістю і не призводить до анулювання такого фінансового зобов'язання. РМСБО роз'яснює, що підприємство визнає будь-які коригування амортизованої вартості фінансового зобов'язання, що виникають в результаті зміни або заміни, у прибутку або збитку на дату таких змін.

Зазначені зміни мають застосовуватися ретроспективно. Дострокове застосування дозволено (наприклад, одночасно із початком застосування МСФЗ 9 з 01.01.2018).

Зміни до МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" опубліковані Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у документі "Довгострокові частки участі в асоційованих і спільних підприємствах (Зміни до МСБО 28)" від 12.10.2017 року роз'яснюють, що підприємство застосовує, як виключення, МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" до довгострокових часток участі в асоційованому або спільному підприємстві, щодо яких не застосовується метод участі в капіталі.

Зміни до МСБО 19 "Виплати працівникам" уточнюють вимоги до визначення витрат підприємства на пенсійні програми на випадок, коли вносяться зміни до таких програм із визначеними виплатами, і, як наслідок, відбувається скорочення програми чи здійснюються розрахунки за цією програмою. За новими вимогами, при зміні програми, скорочення чи здійснення розрахунків, необхідно переоцінити чисті активи (зобов'язання) підприємства за визначеними виплатами. Також, мають використовуватися нові припущення під час проведення переоцінки з метою визначення вартості поточного обслуговування та чистого відсотку на залишок за звітний період після зміни програми.

Різні уточнення до МСФЗ проводились окремо по кожному стандарту. Усі поправки, в результаті яких відбуваються зміни в обліковій політиці стосовно подання, визнання чи оцінки, набувають чинності не раніше 1 січня 2019 року.

Нові або змінені стандарти, які були видані Радою з МСФЗ, але ще не набули чинності для фінансового року, що почався 1 січня 2019 року

Спілка не застосовувала нові або змінені стандарти, які були видані Радою з МСФЗ, але ще не набули чинності для фінансового періоду, що почався 1 січня 2019 року (перелік не включає інформацію про нові або змінені вимоги, які впливають на фінансову звітність або перше застосування МСФЗ, оскільки вони не стосуються фінансової звітності, складеної за МСФЗ).

Спілка очікує, що нові стандарти та зміни будуть застосовані при складанні фінансової звітності після набуття ними чинності. Спілка оцінила, де це можливо, потенційний вплив всіх нових стандартів та змін, які стануть чинними в майбутніх періодах.

4 Основні положення облікової політики

Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречно та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Спілки розроблена та затверджена її керівництвом відповідно до вимог МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки" та інших чинних МСФЗ.

Інформація про зміни в облікових політиках

Спілка обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Спілка не застосовувала зміни в облікових політиках в 2019 році порівняно із обліковими політиками, які Спілка використовувала для складання фінансової звітності за період, що закінчився 31 грудня 2018 року.

Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності Співки відповідають вимогам, встановленим МСФЗ, а саме:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2019 року,
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік,
- Звіт про рух грошових коштів за 2019 рік,
- Звіт про власний капітал за 2019 рік,

Примітки до річної фінансової звітності за 2019 рік, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення на предмет повноти, достовірності та відповідності Концептуальній основі, чинному законодавству, встановленим нормативам та іншу пояснювальну інформацію.

Далі наведено основні принципи облікової політики, що були застосовані під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувалися послідовно до всіх періодів.

Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який приводить до фінансового активу одного суб'єкта господарювання і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу іншого суб'єкта господарювання.

Фінансовий актив – це будь-який актив, що є:

- ✓ грошовими коштами;
- ✓ інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- ✓ контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання або обмінювати фінансові активи чи фінансові зобов'язання з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими для Співки;
- ✓ контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Співки та який є непохідним інструментом, за який Співка зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Співки.

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є:

- ✓ контрактним зобов'язанням надавати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єктові господарювання, або обмінюватися фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно несприятливими для Співки;
- ✓ контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Співки, та який є непохідним інструментом, за яким Співка зобов'язана або може бути зобов'язана надавати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Співки.

Фінансові активи

Первісне визнання

Згідно з положеннями МСБО 9 "Фінансові інструменти", фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, та фінансові активи, наявні для продажу.

При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю, за винятком (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрат, безпосередньо пов'язаних із здійсненням операції.

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Співка бере на себе зобов'язання з придбання активу. До стандартних операцій з купівлі-продажу фінансових активів відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийнятні на ринку.

Інвестиції утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами та фіксованим терміном погашення класифікуються як утримувані до погашення у випадку, якщо Співка має намір та змогу утримувати їх до погашення. Інвестиції, які Співка має намір утримувати протягом невизначеного терміну, не включаються до цієї категорії. Після первісного визнання інвестиції, утримувані до погашення, обліковуються за амортизованою вартістю. Доходи та витрати відображаються у звіті про прибутки та збитки, якщо інвестиція знецінюється, а також у процесі амортизації.

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як торгові цінні папери або інвестиційні цінні папери, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки при припиненні визнання або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, а також у процесі амортизації.

Визначення справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів, що не мають активного обігу на ринку, визначається з використанням відповідних методів оцінки, які включають використання чистої дисконтованої вартості, порівняння з ідентичними інструментами, стосовно яких існує інформація про ринкові ціни та інші відповідні методи оцінки.

Згорання

Згорання фінансових активів та зобов'язань з відображенням лише чистого сальдо у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати згорання або наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Зменшення корисності фінансових активів

Співка визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансових активів або групи фінансових активів, на кожну звітну дату. Вважається, що відбувається зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів тоді й тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності в результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу ("випадок виникнення збитків"), і такий випадок (або випадки) виникнення збитків мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу чи групи фінансових активів, які можуть бути достовірно визначені. Про зменшення корисності можуть свідчити об'єктивні ознаки того, що позичальник чи група позичальників зазнають суттєвих фінансових труднощів, порушують зобов'язання зі сплати процентів чи основної суми боргу, ймовірність банкрутства, а також, коли в результаті огляду ринку отримані дані свідчать про помірковане зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у рівні прострочених платежів, що корелюють зі

збитками по активах.

Заборгованість кредити членам та кредитних установ

Спілка визначає зменшення корисності заборгованості кредитів членам та кредитних установ шляхом включення активу до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі.

Балансова вартість активу знижується за рахунок використання рахунку резерву на зменшення корисності, і сума збитку від зменшення корисності відображається у звіті про прибутки та збитки. Процентні доходи продовжують нараховуватись на зменшену балансову вартість активу на основі первісної ефективної процентної ставки. Кредити списуються за рахунок резерву, якщо вже немає реальної перспективи відшкодування у найближчому часі. Якщо у наступному році сума очікуваного збитку від зменшення корисності зростає або знижується й таке збільшення чи зменшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності зростає чи зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо списання пізніше відновлюється, то відповідна сума відновлення відображається у звіті про прибутки та збитки.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою за фінансовим активом. Якщо кредит надано під змінну (плаваючу) процентну ставку, то ставкою дисконтування для визначення збитків від зменшення корисності буде поточна ефективна процентна ставка.

З метою сукупної оцінки зменшення корисності фінансові активи розподіляються на групи на основі Розпорядження № 7 Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України "Про затвердження Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок" від 16.01.2004 року. Майбутні грошові потоки за групою фінансових активів, які оцінюються на предмет зменшення корисності на сукупній основі, визначаються виходячи з мінімальних норм резервування, що встановлені вищезгаданим Розпорядженням.

Фінансові інвестиції, утримувані до погашення

Спілка оцінює на індивідуальній основі, чи існують ознаки зменшення корисності за інвестиціями, утримуваними до погашення. У випадку наявності ознак, що були понесені збитки від зменшення корисності, сума цих збитків визначається як різниця між балансовою вартістю активу та поточною вартістю очікуваних грошових потоків. Балансова вартість активу зменшується, а сума збитку відображається у звіті про прибутки та збитки.

Якщо, у наступному році сума оцінених збитків від знецінення зменшується внаслідок події, яка сталася після того, як були визнані збитки від знецінення, тоді раніше визнані суми збитків відображаються у звіті про прибутки та збитки.

Реструктуризовані кредити

Спілка намагається, по можливості, замість звернення щодо стягнення застави, переглядати умови кредитів, наприклад, продовжувати строки погашення та погоджує нові умови кредитування.

Облік подібної реструктуризації проводиться наступним чином:

- ✓ якщо реструктуризація не обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то Спілка використовує підхід, аналогічний до підходу щодо фінансових зобов'язань, описаного нижче;
- ✓ якщо реструктуризація обумовлена фінансовими труднощами позичальника і кредит визнано таким, що втратив корисність після реструктуризації, то Спілка визнає різницю між теперішньою вартістю грошових потоків згідно з новими умовами договору, дисконтованих з використанням первинної ефективної ставки, та балансовою вартістю до реструктуризації, у складі відрахування до резервів під зменшення корисності у звітному періоді.

Як тільки умови кредитування переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити з тим, щоб переконавшись у дотриманні всіх критеріїв та можливості здійснення майбутніх платежів. Такі кредити продовжують оцінюватись на предмет зменшення корисності на сукупній основі, а їх відновлювальна вартість розраховується з використанням первісної ефективної процентної ставки за кредитом.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається:

- ✓ якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- ✓ якщо Спілка передала практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом та передала контроль над цим активом.

Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або в разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, первісне зобов'язання знімається з обліку, а нове відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про прибутки та збитки.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який являє собою контрактне право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Спілка стає стороною контрактних відношень щодо цього інструменту. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка.

Якщо є об'єктивне свідчення того, що відбувся збиток від зменшення корисності, балансова вартість активу зменшується на суму таких збитків із застосуванням рахунку резервів.

Резерв на покриття збитків від зменшення корисності визначається як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків. Визначення суми резерву на покриття збитків від зменшення корисності відбувається на основі аналізу дебіторів та відображає суму, яка, на думку керівництва, достатня для покриття понесених збитків. Для фінансових активів, які є істотними, резерви створюються на основі індивідуальної оцінки окремих дебіторів, для фінансових активів, суми яких індивідуально не є істотними - на основі групової оцінки. Фактори, які Спілка розглядає при визначенні того, чи є у нього об'єктивні свідчення наявності збитків від зменшення корисності, включають інформацію про тенденції непогашення заборгованості у строк, ліквідність, платоспроможність боржника. Для групи дебіторів такими факторами є негативні зміни у стані платежів позичальників у групі, таких як збільшення кількості прострочених платежів; негативні економічні умови у галузі або географічному регіоні.

Сума збитків визнається у прибутку чи збитку. Якщо в наступному періоді сума збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно пов'язаним з подією, яка відбувається після визнання зменшення корисності, то попередньо визнаний збиток від зменшення корисності сторнується за рахунок коригування резервів. Сума сторнування визнається у прибутку чи збитку. У разі

неможливості повернення дебіторської заборгованості вона списується за рахунок створеного резерву на покриття збитків від зменшення корисності.

Дебіторська заборгованість може бути нескасовно призначена як така, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають "неузгодженістю обліку"), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

У разі змін справедливої вартості дебіторської заборгованості, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках та заборгованості кредитних установ зі строком погашення до 90 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

Зобов'язання. Залучені кошти

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Спілка сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Спілка не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, причому сутність договірних домовленостей передбачає, що Спілка має зобов'язання надати кошти чи інший фінансовий актив власнику, що включають заборгованість перед кредитними установами або заборгованість перед членами.

Після первісного визнання залучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

Оренда

При обліку орендних операцій, Спілка виступає, як орендар, та договори оренди відображаються в звіті про фінансовий стан. На дату початку оренди Спілка визнає зобов'язання по оренді щодо орендних платежів, а також актив, що орендується, як право на використання активом протягом терміну оренди. Спілка визнає витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді, як фінансові витрати, а витрати на оренду, як витрати по амортизації права на використання активу.

Спілка переоцінює зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміні термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів) та враховує суми переоцінки зобов'язання з оренди в якості коригування активу як право на використання активом протягом терміну оренди.

Спілка допускає два звільнення від визнання оренди із відображенням у звіті про фінансовий стан: а) щодо оренди активів з низькою вартістю і б) короткострокової оренди зі строком не більше 12 місяців. У такому випадку, Спілка відображає орендні платежі з віднесенням на прибутки чи збитки.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей. Інвестиційна нерухомість утримується Спілкою з метою отримання доходу від здачі в оренду або для підвищення вартості вкладеного капіталу і не експлуатується Спілкою.

Інвестиційна нерухомість первісно обліковується за собівартістю з врахуванням витрат на здійснення операцій. Інвестиційна нерухомість надалі обліковується за вартістю, яка відображає поточну ринкову вартість і є сумою, на яку можна обміняти цю нерухомість при укладенні договору на ринкових умовах між добре обізнаними незалежними сторонами. Переоцінка інвестиційної нерухомості здійснюється на кожну звітну дату і визнається у звіті про прибутки та збитки як "Переоцінка інвестиційної нерухомості". Дохід від оренди відображається у звіті про прибутки та збитки у складі інших операційних доходів.

Наступні витрати капіталізуються тільки тоді, коли існує ймовірність того, що Спілка отримає пов'язані з ними економічні вигоди, і що їх вартість може бути достовірно оцінена. Всі інші витрати (на ремонт та обслуговування) визнаються як витрати періоду.

Основні засоби

Основні засоби – це матеріальні об'єкти, що їх утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей, чи використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду.

Обладнання відображається за фактичною вартістю без урахування вартості повсякденного обслуговування, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого зменшення корисності. Будівлі оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням амортизації та зменшення корисності, визнаної після дати переоцінки. Балансова вартість основних засобів оцінюється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни в обставинах свідчать про те, що балансова вартість не може бути відшкодована.

Після первісного визнання за фактичною вартістю будівлі відображаються за переоціненою вартістю, що є справедливою вартістю на дату переоцінки за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка здійснюється, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу і його балансовою вартістю.

На дату переоцінки, накопичена амортизація згортається відносно сукупної вартості активів, в свою чергу чиста залишкова вартість збільшується або зменшується до переоціненої вартості. Приріст вартості від переоцінки відображається у звіті про фінансовий стан в складі резерву з переоцінки основних засобів у складі іншого сукупного доходу, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у звіті про прибутки та збитки. В цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у звіті про прибутки та збитки. Зменшення вартості від переоцінки відображається у звіті про прибутки та збитки за вирахуванням безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного в резерві з переоцінки основних засобів.

Щорічне перенесення сум з резерву переоцінки основних засобів до складу нерозподіленого прибутку здійснюється за рахунок різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активів, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активів.

При вибутті активу відповідна сума, включена до резерву з переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Нарахування амортизації активу починається з місяця, наступного за місяцем, у якому актив введений в експлуатацію. Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	<i>Років</i>
Будинки, споруди та передавальні пристрої	10 - 50
Машини та обладнання	4 - 8
Транспортні засоби	5 - 8
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4 - 12
Інші основні засоби	12 - 15

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів аналізуються наприкінці кожного звітного року та коригуються при необхідності.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших операційних витрат у періоді, в якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи

Нематеріальний актив – немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований.

Нематеріальні активи включають придбані програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 2 - 20 років, та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу. Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного фінансового року.

Активи призначені для продажу

Спілка класифікує необоротні активи (або групи вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Висока ймовірність продажу означає твердий намір керівництва Спілки додержуватися плану продажу необоротного активу (або групи вибуття). При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця й виконання такого плану. Крім цього, необоротний актив (група вибуття) має активно пропонуватись до реалізації за ціною, що є обґрунтованою, з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім того, відображення продажу як завершеної операції має очікуватись протягом одного року з дати класифікації необоротних активів призначених для продажу.

Спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), Спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Запаси

Запаси – це активи, які утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу чи перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Придбані або вироблені (виготовлені самостійно) запаси обліковують за їх собівартістю.

При вибутті (вибутті) запасів застосовують формулу собівартості "перше надходження – перший видаток" (ФІФО). Собівартість вибуття визначають як добуток кількості вибутих (реалізованих) запасів і собівартості одиниці цих запасів.

Оподаткування

Розрахунок поточних податкових витрат здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються по всіх тимчасових різницях за методом балансових зобов'язань. Відстрочений податок на прибуток відображається по всіх тимчасових різницях, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відстрочений податковий актив відображається в обліку лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочений податковий актив та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке набуло або фактично набуло сили на звітну дату.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Спілки. Ці податки включаються до складу адміністративних та операційних витрат.

Резерви

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат

Спілка не має схем пенсійного забезпечення, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відносяться відповідна заробітна плата.

Розподіл нерозподіленого доходу на обов'язкові пайові внески

За підсумками фінансового року нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки, може розподілятися між членами кредитної спілки пропорційно розміру їх обов'язкових пайових внесків у вигляді відсотків у порядку, визначеному загальними

зборами кредитної спілки, що визнається як зобов'язання і вираховується з суми капіталу на звітну дату, тільки якщо такий розподіл був оголошений до звітної дати включно. Інформація про такий розподіл розкривається у звітності, якщо він був запропонований до звітної дати, а також запропонований або оголошений після звітної дати, але до дати затвердження фінансової звітності до випуску.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань здійснюється, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Доходи та витрати

Доходи визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Спілка передала покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
 - б) за Спілкою не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
 - в) суму доходу можна достовірно оцінити;
 - г) ймовірно, що до Спілки надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;
- та
- г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід від надання послуг

Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу.

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Для всіх фінансових інструментів, визначених за амортизованою вартістю, процентні доходи чи витрати відображаються за ефективною процентною ставкою, що є ставкою, яка точно дисконтує очікувані майбутні виплати та надходження протягом очікуваного строку служби фінансового інструменту чи більш короткого періоду, де це можливо застосувати, до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання. При обчисленні враховуються всі договірні умови за фінансовим інструментом (наприклад, право на дострокове погашення) та всі винагороди чи додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані з фінансовим інструментом та є невід'ємною частиною ефективною процентною ставкою, але не враховуються майбутні збитки за кредитами. Балансова вартість фінансового активу чи фінансового зобов'язання коригується в разі перегляду Спілкою своєї оцінки платежів або надходжень. Скоригована балансова вартість обчислюється, виходячи з первісної ефективною процентною ставкою, а зміни балансової вартості відображаються як процентні доходи чи витрати.

При зменшенні відображеної у фінансовій звітності вартості фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів внаслідок зменшення корисності, процентні доходи продовжують визнаватись з використанням первісної ефективною процентною ставкою на основі нової балансової вартості.

Дивідендний дохід

Дохід визнається, коли встановлюється право Спілки на отримання платежу.

Витрати

Витрати визнаються за методом нарахування.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

Витрати за позиками, які не є частиною фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Спілка капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

5 Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Спілка здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Спілкою з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Спілки інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

Судження щодо безперервності діяльності

Керівництво Спілки здійснило оцінку щодо її можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що Спілка має ресурси для продовження діяльності у осяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Спілки здійснювати безперервну діяльність. Таким чином, складання фінансової звітності було продовжено виходячи з принципу безперервності діяльності.

Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Спілки застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;

- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Співки посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;

- визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Співки враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Судження щодо справедливої вартості активів

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату (мінімальний біржовий курс). В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості".

Судження щодо справедливої вартості фінансових інструментів

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються у звіті про фінансовий стан, не може бути отримана шляхом спостережень за активними ринками, вона визначається за допомогою набору технік оцінювання, що включають доступну ринкову інформацію.

Керівництво Співки вважає, що облікові оцінки та припущення, які відносяться до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- вони з високим ступенем ймовірності, з часом, зазнають змін, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та

- вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Співки використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офери і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Співки застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Співки фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

Судження щодо резерву під зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості

Співка регулярно проводить аналіз кредитів і дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Співка використовує своє судження при оцінці збитків від зменшення корисності в ситуаціях, коли позичальник зазнає фінансових труднощів і відсутній достатній обсяг фактичних даних про аналогічних позичальників. Співка аналогічним чином оцінює зміни майбутніх грошових потоків на основі даних спостережень, що вказують на несприятливу зміну в статусі погашення зобов'язань позичальниками в складі групи, що співвідноситься з випадками невиконання зобов'язань за активами у складі групи. Керівництво використовує оцінки, що базуються на історичних даних про історію збитків стосовно активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику й об'єктивних ознак зменшення корисності за групами кредитів і дебіторської заборгованості. Співка використовує своє судження при коригуванні даних спостережень стосовно групи кредитів або дебіторської заборгованості для відображення поточних обставин.

Судження щодо відстроченого активу з податку на прибуток

Відстрочений актив з податку на прибуток визнається стосовно усіх невикористаних податкових збитків, коли існує вірогідність отримання прибутку, що підлягає оподаткуванню в майбутньому, щодо якого збитки можуть бути використані. Судження керівництва необхідні для визначення суми відстроченого активу з податку на прибуток, який може бути визнаний, виходячи з вірогідних строків і розміру майбутнього прибутку, що підлягає оподаткуванню, разом із стратегією податкового планування.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

Грошові кошти та їх еквіваленти	31.12.2019	31.12.2018
Грошові кошти в касі	201	291
Поточний рахунок в банку	74	179
Інші рахунки в банках		
Вклади на депозитних рахунках до 90 днів	176	320
Разом	451	790

Для цілей формування звіту про рух грошових коштів Співка розподіляє рух коштів на операційну, інвестиційну та фінансову діяльність.

До руху коштів від операційної діяльності відносяться внески (вклади) членів кредитної співки на депозитні рахунки та депозитні рахунки в установах банків та об'єднаної кредитної співки а також кредити надані членам кредитної співки.

До руху коштів від інвестиційної діяльності відносяться кредити надані іншим кредитним спілкам та пайові внески до об'єднаної кредитної співки.

До руху коштів від фінансової діяльності відносяться кредити отримані від банків, інших кредитних спілок, фінансових організацій та інші запозичені кошти.

7 Фінансові інвестиції

Заборгованість по процентах нарахованих за фінансовими інвестиціями та по процентах нарахованих за заборгованістю інших кредитних установ включають:

Таблиця 7.3

Заборгованість по процентах нарахованих за фінансовими інвестиціями та по процентах нарахованих за заборгованістю інших кредитних установ	31.12.2019	31.12.2018
Проценти на пайові внески в об'єднану кредитну спілку		
Проценти на пайові внески в кооперативний банк		
Проценти на строкові депозити та прострочені депозити	13	3
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	(0)	(0)
Разом	13	3

8 Кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами

Кредити надані

Кредити надані включають:

Таблиця 8.1

Кредити надані	31.12.2019	31.12.2018
Членам кредитної спілки у т. ч.	2775	2509
прострочені 1-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 31 до 90 днів включно	45	210
прострочені 2-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно	67	43
прострочені 3-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 181 до 365 днів включно	110	38
неповернені, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення прострочення становить понад 365 днів	168	250
безнадійні кредити надані членам кредитної спілки		
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	(294)	(392)
Всього	2481	2117

Кредити надані членам кредитної спілки на такі потреби:

Таблиця 8.2

Структура кредитів наданих членам кредитної спілки	31.12.2019	%	31.12.2018	%
комерційні кредити				
кредити, надані на ведення фермерських господарств				
кредити, надані на ведення особистих селянських господарств			6	0,2
кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна	91	3,3	97	3,9
споживчі кредити	2684	96,7	2406	95,9
у тому числі:				
придбання автотранспорту	11	0,4		
придбання аудіо-, відео- побутової техніки та комп'ютерів	106	3,8	61	2,4
інші потреби	2567	92,5	2345	93,5
Разом	2775	100	2509	100

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих

Узгодження змін резерву під зменшення корисності кредитів наданих є таким:

Таблиця 8.3

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих	31.12.2019	31.12.2018
Початок року	392	412
Нараховано за рік	100	42
Використано на списання кредитів	(63)	(0)
Сторновано (зменшено)	(135)	(62)
Кінець року	294	392

Кредити, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі

Згідно з діючими вимогами, кредити можуть бути списані лише за умови затвердження такого списання Спостережною радою кредитної спілки, а в окремих випадках, на підставі відповідного рішення суду.

Кредити, стосовно яких був визнаний резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі, за 2019 та 2018 роки – відсутні.

Застава та інші інструменти зменшення кредитного ризику

Розмір та види застави, що вимагається Спілкою, залежать від оцінки кредитного ризику. Спілкою запроваджено основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Основні види отриманої застави включають: житло, надвірні будівлі, домашнє майно, тощо.

Спілка зі встановленою періодичністю здійснює моніторинг ринкової вартості застави, переоцінку її вартості, вимагає додаткової застави згідно з базовими угодами.

Інші нефінансові активи

Інші активи, що не є фінансовими активами включають:

	Таблиця 8.4	
Інші активи, що не є фінансовими активами	31.12.2019	31.12.2018
Переплати персоналу	1	
Спільні фонди, створені для підтримки ліквідності		
Інше	3	4
Разом	4	4
Мінус – резерв під зменшення корисності	(3)	(2)
Всього	1	2
	31.12.2019	31.12.2018
Всього кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами (Таблиця 8.1 та Таблиця 8.4)	2482	2119

Резерв під зменшення корисності сформований на інші нефінансові активи

	Таблиця 8.5	
Резерв під зменшення корисності сформований на інші нефінансові активи	31.12.2019	31.12.2018
Початок року	2	1
Нараховано за рік	1	1
Використано на списання дебіторської заборгованості	0	0
Сторновано (зменшено)	()	()
Кінець року	3	2

Проценти за кредитами наданими

Проценти за кредитами наданими включають:

	Таблиця 8.6	
Проценти за кредитами наданими	31.12.2019	31.12.2018
Проценти за кредитами наданими членам кредитної спілки у т. ч.	160	153
прострочені 1-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 31 до 90 днів включно	2	15
прострочені 2-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно	13	3
прострочені 3-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 181 до 365 днів включно	7	6
неповернені, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення прострочення становить понад 365 днів	68	77
безнадійні кредити надані членам кредитної спілки		
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	(90)	(89)
Всього	70	64

Внаслідок ситуації, яка склалась в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Спілки. Ступінь повернення даної заборгованості Спілці визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

9 Активи призначені для продажу

Станом на 31.12.2019 року у Співки відсутні активи, утримувані для продажу.

10 Інвестиційна нерухомість

Станом на 31.12.2019 року у Співки відсутня інвестиційна нерухомість.

11 Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

Таблиця 11.1

Основні засоби

Найменування	31.12.2018		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2019	
	первісна (переоцінена на вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена на вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої	638	52						13				638	65
Машини та обладнання	113	91	7					5				120	96
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	33	28						3				33	31
Інші основні засоби	2	2										2	2
Разом	786	173	7					21				793	194

Основні засоби

Найменування	31.12.2017		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2018	
	первісна (переоцінена на вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена на вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої	638	39						13				638	52
Машини та обладнання	113	86						5				113	91
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	33	25						3				33	28
Інші основні засоби	2	2										2	2
Разом	786	152						21				786	173

Співка обрала для оцінки будівель в складі основних засобів справедливую вартість в якості балансової вартості. Остання оцінка будівель проводилась незалежним оцінювачем станом на 01.12.2015 року. Справедлива вартість визначалась з урахуванням ринкової інформації. Основою ринкового підходу є аналіз результатів продажів подібних будівель.

Керівництво Співки вважає, що станом на 31.12.2019 року справедлива вартість будівель відображає їх ринкову вартість.

У випадку відображення будівель за собівартістю балансова вартість була б такою:

Таблиця 11.2

Балансова вартість будівель відображених за собівартістю	31.12.2019	31.12.2018
Вартість	69	69
Накопичена амортизація та зменшення корисності	(39)	(36)
Залишкова вартість	30	33

Станом на 31.12.2019 та 2018 років у Співки не було об'єктів основних засобів, що тимчасово не використовуються.

12 Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів був таким:

Таблиця 12.1

Нематеріальні активи

Найменування	31.12.2018		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2019	
	первісна (переоцінена на вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена на вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Інші нематеріальні активи	16	10	4					1				20	11

Нематеріальні активи

Найменування	31.12.2017		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2018	
	первісна (переоцінена на вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена на вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Інші нематеріальні активи	16	8						2				16	10

13 Оподаткування

Діяльність кредитних спілок оподатковується на загальних підставах. Спілка самостійно подає податкову декларацію із податку на прибуток та вираховує його згідно з прийнятими положеннями по нормативній ставці, що становить 18%.

Таблиця 13.1

Податок на прибуток	31.12.2019	31.12.2018
Прибуток до оподаткування	18	15
Нормативна ставка податку	18%	18%
Податок за встановленою податковою ставкою	3	3
Втрати з податку на прибуток	3	3
Відстрочений податок на прибуток	-	-

Перенесення податкового збитку на майбутній період визнається виходячи з думки керівництва, що отримання достатнього оподаткованого прибутку, проти якого можна буде зарахувати невикористані податкові збитки, є ймовірним, та що строк дії цих податкових збитків не закінчується згідно з чинним податковим законодавством.

14 Резерви під зменшення корисності та інші резерви

Динаміка змін у резервах на покриття збитків від зменшення корисності та інших резервів була такою:

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за неповерненими кредитами наданими членам кредитної спілки

Таблиця 14.1

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за неповерненими кредитами наданими членам кредитної спілки	31.12.2019	31.12.2018
Початок року	481	504
Нараховано за рік	134	91
Використано на списання активів	(67)	(0)
Сторновано (зменшено)	(164)	(114)
Кінець року	384	481

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за судовими витратами

	31.12.2019	Таблиця 14.2 31.12.2018
Резерви під зменшення корисності на заборгованість за судовими витратами		
Початок року	2	1
Нараховано за рік	1	1
Використано на списання активів	(0)	(0)
Сторновано (зменшено)	(0)	(0)
Кінець року	3	2

Суми резервів під зменшення корисності активів вираховуються з балансової вартості відповідних активів.

Резерви за позовами, гарантіями та зобов'язаннями визнаються як зобов'язання.

Забезпечення (резерв) виплат відпусток

	31.12.2019	Таблиця 14.3 31.12.2018
Забезпечення (резерв) виплат відпусток		
Початок року	20	47
Нараховано за рік	67	45
Використано на виплату відпусток	(59)	(72)
Сторновано (зменшено)	(0)	(0)
Кінець року	28	20

15 Запаси

Запаси включають наступне:

	31.12.2019	Таблиця 15.1 31.12.2018
Запаси		
Сировина й матеріали		
Паливо		
Будівельні матеріали		
Запасні частини		
Інші матеріали	15	9
Разом	15	9

Загальну суму запасів, що була включена у прибутки та збитки відображено у Примітці 20 "Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати".

16 Заборгованість перед кредитними установами

Заборгованість за кредитами отриманими перед кредитними установами

Спілка не проводила зовнішніх запозичень у кредитних та інших фінансових установ.

17 Заборгованість перед членами та інші поточні зобов'язання

Заборгованість перед членами

Заборгованість перед членами включає:

	31.12.2019	Таблиця 17.1 31.12.2018
Заборгованість перед членами		
Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки		
Непоточні	403	539
Разом	403	539
Поточні		
поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	544	301
до запитання		
до 3-х місяців		
від 3-х до 12-ти місяців	1198	729
Разом	1742	1030
Всього внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	2145	1569

Інші внески та інша заборгованість перед членами кредитної спілки

Додаткові пайові внески членів кредитної спілки	1	453
Цільові внески членів кредитної спілки		
Інша заборгованість перед членами кредитної спілки		
Разом	1	453
Всього заборгованість перед членами	2146	2022

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки включають:

Таблиця 17.2

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Заборгованість за процентами нарахованими по внесках (вкладах) членів кредитної спілки на депозитні рахунки		
Непоточні	15	21
Разом	15	21
Поточні		
поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	49	42
до запитання		
до 3-х місяців		
від 3-х до 12-ти місяців	73	34
Разом	122	76
Всього заборгованість за процентами нарахованими по внесках (вкладах) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	137	97
Заборгованість за процентами нарахованими по пайових внесках членів кредитної спілки		
Обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки		
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки	1	98
Разом	1	98
Всього заборгованість за процентами перед членами	138	195

Таблиця 17.3

Інші поточні зобов'язання	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Зобов'язання перед особами, що припинили членство у кредитній спілці	12	15
Інші зобов'язання		
Разом	15	15

18 Капітал**Пайовий капітал**

Пайовий капітал формується із пайових внесків членів Спілки, що вносяться при вступі у кредитну спілку. Розмір обов'язкового пайового внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, як фіксована сума. Повернення обов'язкового пайового внеску провадиться в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Рішенням загальних зборів за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми додаткового пайового внеску, який повертається виключно в разі припинення членства в кредитній спілці.

Таблиця 18.1

Пайовий капітал	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Пайові внески членів кредитної спілки (обов'язкові)	7	7
Пайові внески членів кредитної спілки (обов'язкові періодичні)		
Разом	7	7

Додатковий капітал

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних активів.

Цільовий внесок у додатковий є внеском цільового призначення члена кредитної спілки, який формує додатковий капітал кредитної спілки. Рішенням загальних зборів, за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал.

Благодійні внески в додатковий капітал спрямовуються на формування додаткового капіталу кредитної спілки.

Нарахування плати (процентів) та розподіл доходу на ці внески не здійснюються.

Додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків.

Таблиця 18.2

Додатковий капітал	31.12.2019	31.12.2018
Цільові внески членів кредитної спілки у додатковий капітал (обов'язкові періодичні)		
Благодійні внески фізичних та юридичних осіб	10	10
Разом	10	10

Капітал (резерв) переоцінки

Резерв з переоцінки основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інструментів та ін. використовується для відображення збільшення справедливої вартості, а також їх зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується попереднього збільшення вартості того ж самого активу, попередньо відображеного у складі капіталу.

Рух за статтями резервів переоцінки був таким:

Таблиця 18.3

Капітал (резерв) переоцінки	31.12.2018	Приріст	Списання	31.12.2019
Резерв з переоцінки основних засобів	583		14	569
Резерв з переоцінки нематеріальних активів	2			2
Разом	585		14	571

Капітал (резерв) переоцінки	31.12.2017	Приріст	Списання	31.12.2018
Резерв з переоцінки основних засобів	598		15	583
Резерв з переоцінки нематеріальних активів	2			2
Разом	600		15	585

Резервний капітал

Резервний капітал призначено для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки та частини доходів кредитної спілки та інших джерел, перелік яких визначено статутом кредитної спілки.

Таблиця 18.4

Резервний капітал	31.12.2019	31.12.2018
Резервний капітал, сформований за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки	42	38
Резервний капітал, сформований за рахунок доходу кредитної спілки	585	585
Резервний капітал, сформований за рахунок інших джерел	18	18
Разом	645	641

Резервний капітал формується за графіком, передбаченим у положенні про фінансове управління кредитної спілки, до моменту досягнення ним не менш як 15 відсотків від суми активів, зважених на ризик кредитної спілки. Зміна графіка формування резервного капіталу може здійснюватися не частіше ніж раз на рік. За рішенням спостережної ради, якщо така можливість передбачена порядком розподілу доходу, затвердженим рішенням загальних зборів, кредитна спілка має право спрямовувати на формування резервного капіталу частину доходу більшу, ніж передбачена графіком формування резервного капіталу.

Резервний капітал використовується, як першочергове джерело покриття збитків кредитної спілки за результатами фінансового року в зазначеному порядку за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

19 Доходи

Доходи за звітні періоди включають наступне:

Дохід від реалізації послуг

		Таблиця 19.1	
Дохід від реалізації послуг		31.12.2019	31.12.2018
Дохід за кредитами наданими членам кредитної спілки		1335	1244
Інші операційні доходи			
Інші операційні доходи		31.12.2019	31.12.2018
Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю		14	15
Дохід від реалізації інших оборотних активів			
Дохід від одержаних штрафів, пені, неустойки			
Відшкодування раніше списаних активів		165	115
Дохід від списання кредиторської заборгованості			
Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів			
Разом		179	130

Інші фінансові доходи

		Таблиця 19.2	
Інші фінансові доходи		31.12.2019	31.12.2018
Дохід за кредитами наданими іншим кредитним спілкам		19	38
Дохід за вкладками на депозитних рахунках в банках		31	32
Дохід за вкладками на депозитних рахунках в об'єднаній кредитній спілці			
Дохід на внески внесені до капіталу кооперативного банку та об'єднаної кредитної спілки			
Відсотки одержані			
Інші доходи від фінансових операцій		3	1
Разом		53	71

20 Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати включають:

Матеріальні витрати

		Таблиця 20.1	
Матеріальні витрати		31.12.2019	31.12.2018
Витрати сировини й матеріалів		1	
Витрати палива й енергії			8
Витрати будівельних матеріалів			
Витрати запасних частин			
Інші матеріальні витрати		47	16
Матеріальні витрати		48	24

Витрати на персонал

		Таблиця 20.2	
Витрати на персонал		31.12.2019	31.12.2018
Заробітна плата та премії		611	592
Нарахування на фонд заробітної плати		120	114
Витрати на персонал		731	706

Інші адміністративні та операційні витрати

Таблиця 20.3

Інші адміністративні та операційні витрати	31.12.2019	31.12.2018
Оренда та утримання приміщень	34	30
Ремонт та обслуговування основних засобів	10	11
Витрати на розрахунково-касове обслуговування та інші банківські послуги	5	9
Витрати на охорону та інше утримання офісу	11	10
Послуги зв'язку та Інтернет	13	8
Резерв сумнівних боргів	135	93
Витрати на проведення загальних зборів та презентаційні витрати	6	7
Юридичні та консультаційні послуги	68	48
Операційні податки	2	6
Витрати на відрядження та відповідні витрати	23	23
Витрати на страхування		
Благодійна діяльність	29	25
Витрати на сплату членських внесків до асоціацій та об'єднань кредитних спілок та на відрахування до спільних фінансових фондів (метою формування яких є фінансове оздоровлення кредитних спілок)	13	13
Пені та штрафи сплачені		
Витрати на обслуговування орендованих основних засобів		
Інше	6	6
Інші адміністративні та операційні витрати	355	289

21 Управління ризиками

Діяльності кредитної спілки притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Спілки, а кожен співробітник Спілки несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Спілка наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей в сфері управління ризиками та капіталом несе Спостережна рада. При цьому Спілка має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей в сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками. Регулярний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Правління здійснює управління активами та пасивами Спілки у відповідності до нормативно-правової бази України, забезпечує баланс між ризиками та прибутками та також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Він також відповідає за дотримання індивідуальних лімітів у межах, встановлених Спостережною радою. Усі дозволи на надання кредитів видаються Кредитним комітетом.

Внутрішній аудит

Процеси управління ризиками в Спілці підлягають періодичному аудиту внутрішнім аудитором, який перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Спілкою цих процедур.

Системи оцінки ризиків та звітування

Спілка здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які вона наражається, керуючись як рекомендаціями Нацкомфінпослуг, так і власним досвідом. Основним методом обмеження рівня ризику є встановлення та контроль лімітів. Основою системи лімітів є нормативні показники Нацкомфінпослуг та ліміти, прийняті в Спілці.

Зниження ризику

Спілка активно використовує різні види забезпечення (заставу, поруку, гарантію, притримання, ін.) для зниження кредитного ризику. Використання забезпечення кредиту дає Спілці можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Забезпечення є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Спілки надати кредит не приймається лише на основі наявності достатнього забезпечення по даному кредиту. Кожне рішення надати кредит супроводжується кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Спілки.

Спілка вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту, працівники на яких покладено обов'язки з управління ризиками несуть відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці із ним. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Спілки та знизити можливі збитки.

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Спілки до змін у конкретній галузі чи географічному регіоні. Концентрація виникає в тому разі, якщо певна група членів працюють на одному або декількох суб'єктах господарювання, що здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні, або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють здатність членів Спілки виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу через зміни в економічних, політичних або інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків, внутрішні політика і процедури Спілки включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Весь процес управління кредитами здійснюється за встановленою кредитною політикою. Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років не було значної концентрації ризику у кредитному портфелі Спілки.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик понесення Спілкою збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань. Спілка здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який вона готова взяти на себе, стосовно окремих членів і географічної концентрації, а також шляхом моніторингу рівня заборгованості до встановлених лімітів.

Спілка запровадила процес перевірки якості кредитів для забезпечення завчасного виявлення можливих змін кредитоспроможності членів. Ліміти встановлюються шляхом застосування системи класифікації кредитного ризику, яка встановлює рейтинг ризику для кожного члена. Рейтинги ризику підлягають регулярному перегляду. Процес перевірки якості кредитів дозволяє Спілці оцінювати потенційний збиток в результаті ризиків, на які він наражається, та вживати відповідні дії для їх усунення.

Для аналізу кредитної якості клієнтів, Спілка сегментує кредитний портфель у залежності від мети надання кредиту на наступні категорії:

- ✓ комерційні кредити;
- ✓ кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- ✓ кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- ✓ кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна;
- ✓ споживчі кредити.

Аналіз за строками погашення прострочених кредитів, корисність яких не зменшилась, за класами фінансових активів:

Більш детальна інформація стосовно резерву під зменшення корисності кредитів наведена в Примітці 14 "Резерви під зменшення корисності та інші резерви".

Аналіз зменшення корисності

Для цілей визнання збитків від зменшення корисності фінансових активів у бухгалтерському обліку, Спілка використовує модель понесених збитків. Ця модель передбачає, що збитки мають бути визнані лише тоді, коли спостерігаються об'єктивні випадки понесення збитків.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають:

- ✓ існують будь-які відомі труднощі щодо надходження грошових потоків від членів; або
- ✓ порушення первісних умов договору.

Спілка здійснює аналіз зменшення корисності у двох напрямках: створення резерву під зменшення корисності на сукупній та індивідуальній основі.

Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності наданих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак зменшення корисності, на сукупній основі. Спілка аналізує резерви під зменшення корисності на кожному звіту дати. Збитки від зменшення корисності визначаються з урахуванням такої інформації: збитки в портфелі у попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву в ході аналізу зменшення корисності окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі зменшення корисності. Надалі резерв під зменшення корисності переглядається на предмет відповідності загальній політиці Спілки.

Резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності окремо за кожним безнадійним кредитом в індивідуальному порядку на повну суму цієї заборгованості. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожному звіту дати, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більшої уваги.

Також Спілка моніторить коефіцієнти ризиковості операцій, встановлені Нацкомфінпослуг¹:

Таблиця 21.1 (%)

Коефіцієнти ризиковості операцій	Нормативне значення	31.12.2019	31.12.2018
Норматив 3.2.2			
Максимальний залишок за наданими кредитами одного члена кредитної спілки у співвідношенні до капіталу кредитної спілки	≤ 25	1,3	0,7

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності – це ризик того, що Спілка не зможе виконати свої зобов'язання за виплатами при настанні строку їх погашення у звичайних або непередбачених умовах. Ризик ліквідності включає неможливість управляти незапланованим скороченням або змінами в джерелах фінансування. Ризик ліквідності також виникає внаслідок нездатності розпізнати або врахувати зміни кон'юнктури ринку, які впливають на здатність швидко реалізувати активи з мінімальною втратою їх вартості.

Управління ліквідністю спрямоване на досягнення достатнього рівня ліквідних активів та підтримку диверсифікованої ресурсної бази, а також на дотримання діючого законодавства та нормативно-правових актів щодо управління ризиком ліквідності.

Для забезпечення ефективності управління ліквідністю, Спілка управляє як активами, так і пасивами. Основні джерела фінансування включають внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також надходження додаткових пайових внесків.

Для контролю за ризиком ліквідності, Спілка на регулярній основі здійснює моніторинг позицій щодо ліквідності. Основним методом аналізу є аналіз строкової структури активів та пасивів Спілки. Для чого формуються звіти, що включають дані про строки погашення всіх

¹ Тут і надалі подано нормативи, що встановлені Розпорядженням № 7 Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України "Про затвердження Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок" від 16.01.2004 року, які розраховані на основі спеціальної звітності, що подається до Нацкомфінпослуг, у відповідності до Розпорядження № 177 Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 25.12.2003 року "Про затвердження Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг".

балансових активів та пасивів. Спілка вважає, що аналіз продуктів за строками кінцевого погашення не в повній мірі відображає реальний рух грошових коштів. Спілка досліджує динаміку таких продуктів. За результатами аналізу такої динаміки, Спілка розробляє сценарії ситуацій з ліквідністю.

Також Спілка щоденно моніторить коефіцієнти ліквідності та управління джерелами фінансування, встановлені Нацкомфінпослуг:

Таблиця 21.2 (%)

Коефіцієнти ліквідності та управління джерелами фінансування	Нормативне значення	31.12.2019	31.12.2018
Норматив 4.1			
Норматив миттєвої ліквідності визначається як співвідношення суми грошових коштів у касі та на поточних рахунках у банках до суми внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки до запитання	≥ 10	1362,2	691,0
Норматив 4.1			
Норматив короткострокової ліквідності визначається як співвідношення ліквідних активів з початковим терміном погашення до одного року до короткострокових зобов'язань з початковим терміном погашення до одного року	≥ 100	223,5	333,4
Норматив 3.2.4			
Загальна сума залучених на договірних умовах кредитів банків, кредитів об'єднаної кредитної спілки, грошових коштів інших установ та організацій у співвідношенні до вартості загальних зобов'язань та капіталу кредитної спілки на момент залучення	≤ 50	н/з	н/з
Норматив 3.2.5			
Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом у співвідношенні до загальних зобов'язань кредитної спілки	≤ 10	1,1	1,4

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від дати звіту про фінансовий стан до дати погашення згідно з відповідним договором

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Спілки станом на 31 грудня 2019 та 2018 років на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів:

Таблиця 21.3

Недисконтовані фінансові зобов'язання	До 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Заборгованість перед кредитними установами					
Заборгованість перед членами за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	667	1075	403		2145
Заборгованість перед членами за додатковими пайовими внесками	1				1
Заборгованість перед членами за цільовими внесками					
Заборгованість перед членами за іншою заборгованістю					
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання станом на 31.12.2019 р.	668	1075	403		2146
Недисконтовані фінансові зобов'язання	До 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Заборгованість перед кредитними установами					
Заборгованість перед членами за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	282	748	539		1569
Заборгованість перед членами за додатковими пайовими внесками	453				453
Заборгованість перед членами за цільовими внесками					
Заборгованість перед членами за іншою заборгованістю					
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання станом на 31.12.2018 р.	735	748	539		2022

До коштів членів включені внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та інші внески на зворотній основі а також заборгованість перед кредитними установами. Згідно із законодавством України, Спілка зобов'язана виплачувати кошти за цими внесками (вкладами) на вимогу членів. Ці залишки включені до показників, поданих вище, за строками їх сплати, передбаченими договорами (тобто за умови, що члени не вимагатимуть виплати до строку, зазначеному у договорі). Значна частина внесків (вкладів) є короткостроковими і тому у таблиці вони показані у колонці "До 3 місяців".

Загальна сума внесків (вкладів) членів, без врахування суми нарахованих, та несплачених відсотків та майбутніх недисконтованих грошових потоків, включених до періоду від 3 до 12 місяців. Однак Спілка розраховує на те, що більшість членів не вимагатимуть виплат на найбільш ранню можливу дату, коли Спілка мала б здійснити відповідну виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані Спілкою на основі історичної інформації щодо переукладання депозитів.

Ринковий ризик

Ринкові ризики – це ризики, пов’язані з можливими збитками через коливання різноманітних ринкових чинників (наприклад, процентних ставок, тощо). Ринковий ризик включає: процентний ризик, валютний ризик, цінний ризик та ризик дострокового погашення.

Спілка використовує різноманітні методи та підходи для аналізу та контролю ринкового ризику.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливу вартість фінансових інструментів.

Спілка використовує різноманітні підходи та методи для аналізу процентного ризику. Основним інструментом є аналіз активів та пасивів за строками до перегляду процентних ставок. Спілка має можливість формувати відповідний звіт на щоденній основі.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковність та капітал Спілки.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операції в іноземній валюті, то для Спілки невластивий валютний ризик.

Цінний ризик

Цінний ризик – ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін ринкових цін незалежно від того, спричинені ці зміни факторами, які властиві конкретному типу цінних паперів або їх емітенту, чи факторами, які впливають на всі цінні папери в обігу на ринку.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операції із цінними паперами, то для Спілки невластивий цінний ризик.

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Спілкою фінансового збитку внаслідок того, що її члени та контрагенти погасять зобов’язання або вимагатимуть погашення зобов’язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось.

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років керівництво вважає, що для Спілки невластивий ризик дострокового погашення.

Операційний ризик

Операційний ризик - імовірність виникнення збитків Спілки внаслідок неадекватності або збоїв внутрішніх процесів, впливу людського фактору, збоїв і помилок у системах, а також впливу зовнішніх подій.

До цієї категорії належать всі види шахрайств, юридичний ризик і не належить стратегічний та репутаційний ризик. У разі збоїв в системі внутрішнього контролю операційний ризик може призвести до фінансових збитків мати правові чи регулятивні наслідки або спричинити шкоду репутації.

Концепція контролю, моніторингу й своєчасного реагування на потенційні ризики є ефективним інструментом управління ризиками. Контролі включають в себе ефективний розподіл обов’язків, прав доступу, процедур авторизації, навчання персоналу та процедури оцінки ризиків.

Рівень операційних ризиків знижений завдяки комплексу заходів, що включає: впровадження системи управління операційних ризиків, аналіз та моніторинг процесів та продуктів в частині управління операційними ризиками, навчання персоналу та підвищення обізнаності працівників про операційні ризики в цілому, контроль за дотриманням працівниками Спілки нормативних документів.

22 Договірні та умовні зобов’язання

Оподаткування

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення інших операцій продовжує розвивається по мірі переходу до ринкової економіки. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Нерідко точки зору різних органів на певне питання не співпадають. У випадках, коли ризик впливу ресурсів є ймовірним, Спілка нараховує податкові зобов’язання на основі оцінок керівництва. У разі, якщо податкові ограні піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Спілки, ймовірно, що Спілка змушена буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. Керівництво вважає, що Спілка дотримувалися всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки були нараховані та сплачені.

Діяльність Спілки та її фінансовий стан і надалі будуть зазнавати впливу розвитку політичної ситуації в Україні, включаючи застосування існуючих та майбутніх законодавчих та податкових нормативних актів. Керівництво Спілки вважає, що зобов’язання, які можуть виникнути у результаті таких непередбачуваних обставин, пов’язаних з її операційною діяльністю, не будуть мати на Спілку більшого впливу, ніж на інші подібні суб’єкти господарювання в Україні.

Станом на 31.12.2019 року керівництво Спілки вважає, що інтерпретація Спілкою норм податкового законодавства, вказаного вище, є належною.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Спілка виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов’язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Спілки.

Умовні активи та умовні зобов’язання

Кредитна спілка не ідентифікує умовних зобов’язань та умовних активів у розумінні МСБО 37 "Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи".

23 Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення. Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Спілки стосовно погашення наведено у Примітці 21 "Управління ризиками".

Таблиця 23.1.

Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення	До одного року	Понад один рік	Всього	До одного року	Понад один рік	Всього
	2019 р.	2019 р.	2019 р.	2018 р.	2018 р.	2018 р.
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	451		451	790		790
Фінансові інвестиції						
Кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами	2482		2482	2119		2119
Заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	83		83	67		67
Активи призначені для продажу						
Інвестиційна нерухомість						
Основні засоби		599	599		613	613
Нематеріальні активи		9	9		6	6
Запаси	15		15	9		9
Інші активи	2		2	1		1
Всього активів	3033	608	3641	2986	619	3605
Зобов'язання						
Заборгованість перед кредитними установами						
Заборгованість перед членами	1881	403	2284	1678	539	2217
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	3		3	3		3
Резерви	28		28	20		20
Інші зобов'язання	15		15	59		59
Всього зобов'язань	1927	403	2330	1760	539	2299
Чиста сума	1106	205	1311	1226	80	1306

Аналіз строків погашення відображає сальдо сум, що підлягають оплаті в строк до одного року. Також, заборгованість перед членами включає строкові внески (вклади) на депозитні рахунки та додаткові пайові внески (Примітка 17 "Заборгованість перед членами та інші поточні зобов'язання"). Згідно із законодавством України, Спілка зобов'язаний виплатити ці внески на вимогу члена. Однак, Спілка не очікує, що багато членів вимагатимуть повернення раніше дати закінчення строку договору, а також очікує, що значну частину внесків (вкладів) на депозитні рахунки буде пролонговано. Зазначені сальдо відображені за їх строком погашення згідно укладених договорів.

24 Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін", пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма. До пов'язаних сторін входять органи управління та ключовий управлінський персонал, які мають повноваження та відповідають за планування, управління та контроль за діяльністю Спілки прямо чи опосередковано, а також їхні прямі родичі першого ступеня споріднення. Органи управління включають фізичні особи, які є членами Спостережної ради та Ревізійної комісії. Ключовий управлінський персонал включають фізичні особи, які є членами Правління та Кредитного комітету.

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між непов'язаними сторонами. Терміни, умови та суми таких операцій можуть відрізнятися від термінів, умов та сум операцій між непов'язаними сторонами.

Таблиця 24.1

Операції з пов'язаними сторонами	Органи управління	Ключовий управлінський персонал	Органи управління	Ключовий управлінський персонал
	2019	2019	2018	2018
<i>Кредити надані:</i>				
Непогашені кредити станом на 1 січня (загальна сума)	56		50	
Кредити, видані протягом року	24		54	
Погашення кредитів протягом року	(80)		(48)	
Непогашені кредити станом на 31 грудня (загальна сума)			56	
<i>Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:</i>				
Внески (вклади) на депозитні рахунки станом на 1 січня	228		76	
Внески (вклади) на депозитні рахунки, отримані протягом року	125	73	174	
Внески (вклади) на депозитні рахунки, погашені протягом року	(54)	(26)	(22)	
Внески (вклади) на депозитні рахунки станом за 31 грудня	299	45	228	
<i>Додаткові пайові внески членів кредитної спілки:</i>				
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки станом на 1 січня	66	45	40	73
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки, отримані протягом року			43	112
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки, погашені протягом року	(66)	(45)	(17)	(140)
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки станом на 31 грудня			66	45
Проценти за кредитами отриманими	6	1	30	
Проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки	41	3	25	

Винагорода ключовому управлінському персоналу за 2019 р. склала 380 тис. грн. (2018 р. – 397 тис. грн.).

25 Достатність капіталу

Спілка здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Спілки контролюється з використанням нормативів, встановлених Нацкомфінпослуг при здійсненні нагляду за Спілкою.

Основною ціллю управління капіталом Спілки є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності.

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років Спілка повністю дотримувалася всіх зовнішніх встановлених вимог щодо капіталу.

Спілка управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних з її діяльністю. З метою підтримання або зміни структури капіталу Спілка може коригувати суми за нарахованою платою (процентами) на пайові внески, що виплачуються пайовикам, повернути їм додатковий пайовий капітал. Жодних змін у цілях, політиці та процедурах управління капіталом у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Норматив достатності капіталу згідно з вимогами Нацкомфінпослуг

Згідно з вимогами Нацкомфінпослуг, Спілка має підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10% від суми її загальних зобов'язань.

Таблиця 25.1 (%)

Нормативи достатності капіталу	Нормативне значення	31.12.2019	31.12.2018
Норматив 2.2.1			
Норматив достатності капіталу	≥ 10	28,9	61,0

Станом на 31.12.2019 року норматив достатності капіталу Спілки перевищував встановлений законодавством мінімальний норматив.

Норматив достатності регулятивного капіталу

Норматив достатності регулятивного капіталу (платоспроможності) визначається як співвідношення регулятивного капіталу (власних коштів) кредитної спілки до сумарних активів, зважених за ступенем ризику та суми залишку зобов'язань членів кредитної спілки перед третіми особами, за якими кредитна спілка виступає поручителем, зважених за ступенем ризику.

Станом на 31.12.2019 року показник достатності регулятивного капіталу Спілки, розрахований згідно з вимогами Нацкомфінпослуг та становив:

Норматив достатності регулятивного капіталу	Нормативне значення	Таблиця 25.2 (%)	
		31.12.2019	31.12.2018
Норматив 2.2.2			
Норматив регулятивного капіталу	≥ 7	29,7	34,8

26 Події після дати балансу

Зміни в умовах здійснення діяльності в Україні

Кредитна спілка оцінила події, що мали місце після дати балансу до 17 лютого 2020 року, дати, на яку ця фінансова звітність була підготовлена до випуску, та дійшла висновку, що питання, які вимагають розкриття, відсутні.

27 Затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність за рік, що закінчується 31 грудня 2019, була затверджена Спостережною радою 17 лютого 2020 року.

Голова правління

Галонська М.П.

Головний бухгалтер

Смірнова Л.Ю.